

 Geleideformulier voor bestuurscommissies PG&MZ en OV	Sector/afdeling: GGD
	Leidinggevende: Bert van de Velden
	Auteur: Mirjam Broerse
6074e20e-fa9d-41b1-af6a-02b0d55746e0.docx	

1 Doel agendering:

x	Beeldvorming
	Oordeelsvorming
	Besluitvorming

2 Vraagstelling:

Gemeenten hebben de opgave om voor 1 oktober 2018 te komen tot een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag. De Directeur Publieke Gezondheid (DPG) is door de tien gemeenten gevraagd een regierol op dit dossier te vervullen, vanwege de rol die de DPG als verbinder tussen zorg en veiligheid heeft. De DPG vormt de schakel tussen publieke en reguliere gezondheidszorg en begeeft zich in een breed netwerk van zorg- en veiligheidspartners. Bovendien zijn sommige partijen die nodig zijn voor het realiseren van de voor een sluitende aanpak benodigde resultaten op een ander niveau (bovenlokaal) georganiseerd. De DPG speelt derhalve ook een intermediaire rol.

Gemeenten in de veiligheidsregio Kennemerland zijn op verschillende niveaus en in verschillende verbanden aan de slag om de aanpak rond mensen met verward gedrag te verbeteren. Dat zijn:

1. Lokale aanpak binnen de gemeente
2. Regionale aanpak binnen de Veiligheidsregio Kennemerland of delen daarvan
3. Bovenregionale aanpak; integrale netwerkaanpak in de politie eenheid Noord Holland

Afgesproken is periodiek te rapporteren over de voortgang en zo nodig of gewenst bestuurders een handelingsperspectief mee te geven om er voor te zorgen dat de sluitende aanpak voor 1 oktober 2018 gerealiseerd is.

3 Achtergrondinformatie:

In 2016 hebben gemeenten in de Veiligheidsregio gezamenlijk een verkenning uitgevoerd naar de successen en knelpunten in de samenwerking. Op basis van die verkenning is een aantal afspraken gemaakt over wat de gemeenten zelf ter hand namen en wat zij samen willen doen. Een van de zaken waarin gezamenlijk wordt opgetrokken, is het implementeren van de werkwijze Vroegsignaleringsoverleg (VSO) waarbij meldingen van de politie in verbinding worden gebracht met zorgpartners, om mensen (weer) in zorg te krijgen. Daarnaast is afgesproken om regionaal goed zicht te houden op de vooruitgang die op lokaal en regionaal niveau wordt geboekt, zodat alle gemeenten goed zicht hebben op de vooruitgang, maar ook waar nog zwakke plekken zijn.

Om met dat laatste te beginnen is in april 2017 de eerste voortgangsrapportage aan het bestuur van de Veiligheidsregio gepresenteerd. De colleges hebben de rapportage beschikbaar gesteld gekregen met de vraag om terug te koppelen op welke wijze zij de conclusies zouden gaan vertalen in het eigen beleid.

Begin dit jaar heeft een nieuwe uitvraag bij gemeenten plaatsgevonden. Dat heeft geleid tot de nu voorliggende tweede voortgangsrapportage verbetering aanpak mensen met verward gedrag door gemeenten in regio Kennemerland, februari 2018. In de rapportage is te lezen welke afweging gemeenten hebben gemaakt over welke activiteiten zij in het lokale veld willen oppakken om bij te dragen aan een sluitende aanpak.

Vrijwel in dezelfde periode is gekeken naar hoe het vroegsignaleringsoverleg (VSO) er in Kennemerland en Haarlemmermeer voorstaat. De stand van zaken is weergegeven in bijgaande informatiebrief, met de meest recente cijfers en achtergronden van de opbrengsten van het VSO, dat in mei 2016 van start is gegaan. Gesteld mag worden dat door het VSO een nieuwe groep 'personen met verward gedrag' vroegtijdig in beeld komt en toe geleid wordt naar zorg.

Daarenboven vindt onder regie van de DPG op dit moment veel beweging plaats in het veld. Er wordt geëxperimenteerd met nieuwe vormen van vervoer, professionals leren elkaars taal steeds beter kennen, verbindingen tussen zorg en veiligheid worden gelegd en vanuit casuïstiek wordt geleerd hoe de samenwerking tussen partijen beter kan. Uit het door GGZIngeest en de gemeente Haarlem geïnitieerde onderzoek naar de spoedzorgketen gaat ook een positieve energie uit.

Voor de aanpak op het niveau van de eenheid is het nodig dat wordt samengewerkt met de regionale en bovenregionale partners. Zij zijn essentieel voor uitvoering van de opdracht. Dat zijn onder andere de politie, het Openbaar Ministerie, GGz-organisaties, regionale ambulancevoorzieningen en GGD'en.

Ook op dit vlak kan worden geconstateerd dat partijen elkaar steeds beter weten te vinden en aantoonbare progressie wordt geboekt. Over de vooruitgang wordt door de directeuren Publieke Gezondheid binnen de politie eenheid Noord Holland gerapporteerd aan de portefeuillehouders OGGz vanuit het Regionaal Bestuurlijk Overleg Politie (RBOP). Eind 2017 is een rapportage uitgebracht en begin februari 2018 is deze omgevormd naar een meer bestuurlijke rapportage. Deze zal via de geëigende weg ter kennis worden gebracht aan het RBOP. Vooruitlopend hierop is de rapportage ter kennisneming bijgevoegd.

Observaties

1.

De belangrijkste schakel in een sluitende aanpak is wat in de directe omgeving van een persoon met verward gedrag kan worden georganiseerd/aangeboden om in een zo vroeg mogelijk stadium die hulp aan te bieden, die passend is en helpt voorkomen dat overlast gevend gedrag optreedt. Dat kan door de directe omgeving te helpen om verward gedrag te leren duiden en vaardigheden te trainen hoe hiermee om te gaan. In de veiligheidsregio Kennemerland is met hulp van subsidie van ZonMw de cursus 'Mental Health First Aid' uitgerold in alle gemeenten om bijvoorbeeld loketmedewerkers, medewerkers van woningbouwcorporaties, medewerkers van handhaving etc. te leren hoe om te gaan met mensen die verward gedrag vertonen. Deze subsidie heeft een bewustwordingsproces in gang gezet. Om deze beweging te continueren, is het wenselijk dat gemeenten deze beweging voortzetten. Dat kan door binnen gemeenten een aanvullend aanbod van trainingen te (laten) organiseren, zodat een gemeenschappelijke taal en een gedeeld begrip kan worden ontwikkeld over wat niet-hulpverleners zelf kunnen doen en wanneer professionele bijstand dient te worden ingeroepen.

2.

Het inregelen van het koppelvlak tussen het VSO en wat in gemeenten te doen staat, is ook een belangrijk punt van aandacht. Uit wat nu wordt gezien, kan worden opgemaakt dat vanuit het VSO mensen met verward gedrag wel worden toe geleid naar zorg, maar als het zorgcontact weer wordt verbroken, komen dezelfde personen weer naar voren in het VSO (draaideur effect). Dat dient te worden doorbroken door aan de voorkant tijd en energie te steken in het geval de betreffende personen weer uit zorg dreigen te raken. Daar dient proactief op geacteerd te worden. Aangezien hier middelen voor nodig zijn, is het cruciaal dat deze beschikbaar gaan komen.

3.

Tot slot wordt gesignaleerd 24/7 bereikbaarheid en beschikbaarheid van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) een belangrijke voorwaarde is om oneigenlijke rollen voor de politie bij overlast gevende situaties weg te nemen. Die rol is oneigenlijk als de openbare orde en veiligheid niet worden verstoord of strafbare feiten niet aan de orde zijn. Soms is het aanbieden van specialistische zorg door de GGz niet passend, maar is alleen kortdurende aandacht en zorg voor de betrokken persoon nodig. Een rol van de OGGz ligt dan voor de hand. De huidige opdracht van de OGGz bij de GGD is op dit moment niet gericht op 24/7 beschikbaarheid. Indien van belang kan het beleid worden aangescherpt. Aangezien er een relatie ligt met de ontwikkeling van de Landelijke Meldkamer Organisatie en de wens bestaat om binnen de toekomstige meldkamer ook een zorg meldtafel in te richten, die ondersteunend kan zijn aan het realiseren van 24/7 bereikbaarheid, is dit onderdeel geworden van de integrale netwerkaanpak op eenheidsniveau. De DPG Zaanstreek-Waterland is de trekker. De ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd en de uitkomsten kunnen meegenomen in de nog te maken afweging met betrekking tot 24/7 bereikbaarheid.

Al met al reden om burgemeesters en wethouders te vragen om bij de aanstaande coalitievorming aandacht te hebben voor het dossier 'personen met verward gedrag' en gebruik te maken van het recht om inbreng te leveren op het vast te stellen collegeprogramma.

Het landelijke Schakelteam heeft aangekondigd op korte termijn input te leveren, die kan helpen om scherp te krijgen welk middelenbeslag voor welke taken vanuit gemeenten nog nodig is.

4 Consequenties en risico's:

Er zijn geen financiële of personele consequenties n.a.v. deze tussenrapportages voor de VRK.

5 Voorstel te nemen besluit:

1. Kennis te nemen van beide voortgangsrapportages en de informatiebrief VSO.
2. In de collegeprogramma's, zowel vanuit zorg als veiligheid, aandacht te besteden aan dit dossier omdat voorzien wordt dat het structureel borgen van o.a. MHFA, de verbinding VSO en sociaal domein en het 24/7 beschikbaar hebben van OGGZ zorg vraagt om lokale inzet en regionale afstemming en daarmee samenhangende financiering.

6 Vervolgtraject:

De regionale actiepunten voor Kennemerland zijn in 2017 gerealiseerd of zullen in 2018 geïmplementeerd worden. Door gemeenten op lokaal niveau en in verschillende regionale

verbanden, maar ook door ketenpartners uit verschillende domeinen. Vaststaat dat gemeenten reikhalzend uitkijken naar de resultaten, die de integrale netwerkaanpak op het niveau van de eenheid Noord Holland voorstaat. Daarin schuilt het risico dat er van wordt uitgegaan dat vraagstukken in hoge mate daar een oplossing krijgen, terwijl voor een sluitende aanpak de lokale inspanning cruciaal is. In het bijzonder kan dan worden bedoeld op de aansluiting op de leefwereld van mensen, de basis op orde is (inkomen, dagbesteding en huisvesting) en in wijk en buurt kennis en kunde wordt ontwikkeld om problemen in een vroeg stadium te herkennen en hierop te anticiperen. Om de situatie goed te kunnen blijven monitoren is het belang om met enige frequentie het beeld op te halen. Reden voor de Directeur Publieke Gezondheid om in juni 2018 een volgende rapportage uit te brengen, zodat, indien nodig of gewenst, nog bijsturing kan plaatsvinden.

7 Bijlage(n):

1. Tweede voortgangsrapportage verbetering aanpak mensen met verward gedrag door gemeenten in regio Kennemerland, februari 2018.
2. Informatiebrief Vroegsignaleringsoverleg (VSO), februari 2018.
3. Voortgangsrapportage integrale aanpak personen met verward gedrag in de eenheid Noord Holland

In de vergadering genomen besluit: